

Wetsvoorstel wil 'stalking' bestraffen met drie maanden cel

Vooraf mannen maken hun ex het leven zuur

HASSELT — Roddelen in het kwadraat, grafkransen sturen, dag en nacht anonieme telefoontjes plegen, achtervolgen, valse advertenties plaatsen... De zogenaamde 'stalkers' beschikken over een uitgebreid arsenaal om hun slachtoffers het leven zuur te maken. Dat lukt soms zo goed dat het slachtoffer van 'stalking' geen andere manier ziet om aan de terreur te ontsnappen dan zelfmoord. Politie of rijkswacht staan machteloos, wegens geen wetgeving. SP-volksvertegenwoordigers Rony Cuyt en Renaat Landuyt hebben een wetsvoorstel klaar om die lacune op te vullen.

De tentatieve vertaling van het Engelse woord stalker is jager die zijn prooi beschrijft. In dit geval is de prooi dus menselijk. De slachtoffers zijn meestal vrouwen, de daders meestal mannen. In het grootste deel van de gevallen is de stalker een ex-geliefde, die de breuk met zijn partner niet kan verwerken. Het kan echter ook gaan om psychoten.

Vooraf beroemdheden krijgen te maken met deze laatste categorie. Jodie Foster werd bijvoorbeeld jarenlang door John Hinckley

geïnterrommeerd. Nadat hij Ronald Reagan had neergeschoten, verklaarde Hinckley dat de aanslag Jodie's plan was geweest. Schrijver Harry Mulisch werd voortdurend lastig gevallen door een jongeman die hem van plagiaat beschuldigde; gitarist Harry Sackelof wordt nog steeds achtervolgd door een schizofrene, uitzinnige vrouwelijke fan.

Ook sommige BV's ontsnappen niet aan stalking. Zo ontviagen zangers Petra en actrice Martine Jonckheere bedreigingen, en

heeft Goedele Liekens last van een opdringerige fan. Koen Wauers is er nog erger aan toe. Hij wordt achtervolgd door een Nederlandse, die dreigfaxes vol schuttingstaal stuurt. De vrouw dook al vijf keer op ten huize Wauers, wiens woonmeubilair zo'n ontmoeting niet overleefde.

Zelfmoord

Vergeleken met het afgeschermde leventje van al die beroemdheden hebben gewone mensen het nog moeilijker. Voor hen geen ontruimde villa's en een dozijn lijfwachten. Zij staan er alleen voor, dag en nacht. In hun geval is de stalker meestal een ex-partner. Die bestookt hen met valse rekeningen, grafkransen, rouwkaartjes, telefoontjes... Hij beschadigt auto's, steekt banden van fietsen plat, verspreidt in de buurt valse verhalen...

«Klevrige liefde», zo noemt psychiater en jurist De Boer stalking. «Stalkers zijn gammele, agressieve types. Het zijn lege fi-

guren, die niet op een normale manier een relatie met iemand kunnen onderhouden. Het zijn geestelijk onvolgroeide mensen die dwangmatig op zoek zijn naar een medemens die inhoud en structuur aan hun lege leven kan geven.»

De Boer wijddde zijn proefschrift aan partnerdoding. Blijkt dat het geweld niet zo maar uit de lucht komt gevallen. «In één op vijf gevallen is er een proces van stalking aan voorafgegaan. Daarom moeten we bedacht zijn op escalatie.»

Toch is de dood van het slachtoffer meestal niet het doel van de stalker, aldus De Boer, die in zijn praktijk een aantal hardnekkige stalkers behandelt. «Hun doel is niet te doden, maar het leven van het slachtoffer te verwoesten en te voorkomen dat ze met iemand anders een relatie aangaat.» Al kan stalking heel tragische gevolgen hebben. Een vrouw die zich in haar eigen huis niet meer veilig voelde, kreeg het advies om een

hoge haag rond haar huis te zetten. Korte tijd later kwam haar ex weer langs. Op een paard. «De vrouw voelde zich hopeloos in de val», zegt De Boer. «Ze had het gevoel dat ze niet meer kon ontsnappen. Ze heeft vlak daarna zelfmoord gepleegd.»

Strafbaar

Om zulke en andere drama's te voorkomen, werd in Nederland vorig jaar door een aantal slachtoffers de 'Stichting Anti Stalking' opgericht. Sinds de oprichting

kreeg SAS ongeveer 500 meldingen binnen, en de laatste tijd komen er daar nog dagelijks vijf tot zeven bij. Onderzoek toont aan dat in de VS één op twintig vrouwen last heeft van stalking, en volgens SAS is dat cijfer ook van toepassing op Nederland. De vereniging pleit dan ook voor een aangepaste wetgeving, zoals dat al in de VS, Canada en Australië het geval is. Daar is stalking verboden. De Nederlandse minister van justitie Sorgdrager ziet echter

weinig heil in het strafbaar stellen van stalking. Het is moeilijk te be-wijzen, luidt haar redenering.

Ook ons land beschikt niet over een wetgeving ter zake. Stalking wordt nu meestal geklasseerd onder de noemer 'echtelijke moedertijheden', waardoor het gerecht niet kan tussenkomen omdat er geen strafbare feiten gepleegd zijn. Het wetsvoorstel van Rony Cuyt en Renaat Landuyt wil kom af maken met die situatie. Het voorstel bestraft stalking met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden, en met een gek boete van 26 tot 100 frank. Belangrijk is bovendien dat geen bi zonder opzet vereist is vanwey de stalker. Hij moet dus niet de intentie hebben om iemand te te rorsieren. Het volstaat dat de stalker «aan vermoeden dat zi handelingen door het slachtoffer als hinderlijk, verontrustend kwalidend zouden worden ervaren.» aldus het wetsvoorstel.